

der, hvis man vilde raade Bod derpaa, maatte
 skee. Jeg er fuldkommen enig med det allerede
 5te Medlem for 2den Kredss (Gaffner) dertil,
 at der ikke skulde foretages Noget paa, at det
 i Virkelighedens Tilfælde Familien paa den
 10de Gaard udgaar Noget men skulde Noget
 Saadant senere blive konstateret, saa maatte Lov-
 ven af 19den Februar 1861 faae et Supple-
 ment, ikke derved, at man sagde, at Stats-
 kassen skulde træde til, men derved, at For-
 pligtelsen med Hensyn til Familien paa den
 10de Gaard, laagdes paa den samme, som havde
 Fordelelse med Hensyn til den 10de Gaard,
 og man maatte da vedtage, at Godseieren,
 naar han efter at have afhændet de 9 Gaarde,
 fik Lov til at indbringe den 10de Gaard,
 skulde foresaavidt der var en Familie, som
 maatte forlade denne Gaard, være forpligtet
 til at hjælpe den. Jeg troer dog ikke, at
 Eoven af 1861 bliver bringet til at klinge
 til et saadant Supplement, jeg har
 den Tillid til de danske Godseiere, at de ville
 gjøre det saadant Supplement overflodigt.
 Skulde Sagen imidlertid komme videre under
 Forhandling, og skulde der komme til at fore-
 ligge Oplysninger om bestemte Tilfælde, i
 hvilke en Godseier havde ladet en Familie —
 der gaafte tilfældige paa den 10de Gaard —
 jage bort uden nogen Gjældsaa, vilde jeg
 kunne votere for et Lovforslag, der paalagde
 Godseieren en vis Forpligtelse til at sørge
 for denne 10de Gaards Familie.

Fischer: Det allerede 5te Medlem for
 2den Kredss (Gaffner), som først havde Ordet
 i denne Sag, talte om den marafte Forpligtelse
 som vedblivende vilde paa Godseieren overfor Be-
 sidderen af en saadan 10de Gaard, og den samme
 Betragtning fastholder det allerede 4de Medlem
 for 1. Rejsehaab (Rehmann), som strax efter
 havde Ordet. Jeg troer dog, at denne Be-
 tragtning berøer paa en Feiltagelse. Der blev
 af selve det allerede 4de Medlem for 1. Rejse-
 haab mindet om, at den 10de ikke paalytter
 Godseieren nogen som helst Forpligtelse til ved
 Feileftagelse at overdrage nogen Gaard til
 Gaardens Børn, eller Børn, eller med et
 Ord til hans Efterladte. Man har Feilhed til
 at handle med Gaarden, som man finder det

retteste i den for Lovgivningens Grændser. Al-
 saa eksisterer der ingen Ret for Gaard-
 familien i saadant Tilfælde. Nu kom Eoven
 af 19de Februar 1861 og bestemte, at naar
 en Godseier solgte 9 Gaarde til Gaarden,
 hans Børn eller Andre af hans Efterlade,
 med mindre Ord, naar han med Hensyn til 9
 Gaarde begynder at indbringe af dem, til
 hvem han kunde sælge, da skulde der tilfaaes
 ham et Fordeel med Hensyn til den 10de
 Gaard. Der er altsaa ved denne Lov paa-
 lagt Godseieren den Forpligtelse at holde sig
 til visse bestemte Personer, naar han vil sælge,
 om til Gjengjæld for, at han paatager sig
 denne Forpligtelse, at faae et Fordeel. Her,
 siger jeg, bliver det altsaa ikke nogen Plads
 til at tage for indraaft Forpligtelse, her er kun et
 Contractsforhold, hvilket Godseieren har paa-
 taget sig visse Indskraenktninger mod at opnaae
 et vis Fordeel. Det var, saalænge den nuværende
 Lov ikke var indkommen, eller der er, hvor
 den ikke kommer til Anvendelse, er
 ved Eebane nedbragt Forpligtelse for God-
 seieren — det der er stærkt Udtryk, jeg
 bringer, naar jeg her siger Forpligtelse, men
 lad mig bemærke det samme Udtryk, som andre
 allerede Medlemmer have benyttet, der er der
 et moralsk Forpligtelse tilfælde. En saadan kan
 man altsaa sige er tilfælde, hvor det om-
 talte Contractsforhold ikke er blevet bragt til
 Anvendelse, hvor det kommer til Anvendelse,
 der ophører det med ubetinget enhver For-
 pligtelse fra Godseierens Side, og man frem-
 ser Contractsforholdet, hvis man vil paalægge
 ham det. — Det allerede Medlem for 1. Rej-
 sehaab bemærkede vel mig, at det var en
 Communisme, naar man opgav Hensynet til
 Staten og kun holdt sig de enkelte Indvi-
 ders Dativ for Dite. Jeg skal ikke strides om
 dette Ord, men skal kun bemærke, at vi som
 under disse Betingelser bruge Ordet, saa man
 naar bifinder ogsaa Altsaa, at det allerede havde
 have været brugt om Loven af 19de Februar
 1861, thi ved den havde man netop Faste-
 familternes Interesse for Dite, og det var netop
 denne Interesse, som blev Bestemmende til at
 indbringe Godseierne en vis Begunstigelse.
 Man er altsaa allerede inde paa dette Spor.
 Man er altsaa allerede indtrængt, at der findes